

บทบาท อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ของสถานีตำรวจภูธรห้วยแถลง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 76* กำหนดว่า “ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองรวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ” บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ถูกนำมาปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเมื่อครั้งมี พ.ร.ฎ.โอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2541 โดยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อให้เป็นองค์กรที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการตำรวจระดับต่าง ๆ **การจัดตั้งองค์กรคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ** ครั้งแรกได้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ. 2542 ตามระเบียบนี้กำหนดให้มี กต.ตร. 2 ระดับ คือ

(1) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.”

(2) คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า กต.ตร.กทม. และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด เรียกโดยย่อว่า กต.ตร.จังหวัด ต่อมา คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (กต.ตร.) ได้ออกระเบียบ กต.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ พ.ศ.2543 กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานระดับสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรภาค 1 ถึง 9 เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.สถานีตำรวจ” และตามข้อ 10 ของระเบียบดังกล่าว ได้ให้อำนาจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกับสถานีตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและการให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งได้แก่ ตำรวจทางหลวง ตำรวจท่องเที่ยวและตำรวจรถไฟ ในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการตรา พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ขึ้นเพื่อเป็นกฎหมายบริหารราชการตำรวจ ตามกฎหมายนี้มีบทบัญญัติที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้นไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดไว้ในมาตรา 7 ว่า “ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและ ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้การดำเนินการมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด” พร้อมกันนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานตำรวจโดยกำหนดให้มีองค์กรนโยบายขึ้นใหม่แทน คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (กต.ตร.) เรียกว่าคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า ก.ต.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจ และกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบแบบแผน มติคณะรัฐมนตรีและกฎหมาย นอกจากนี้ยังให้อำนาจหน้าที่ในการ

1) ออกระเบียบ ประกาศ หรือมีมติในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการตำรวจและวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามแบบแผนและนโยบายที่ ก.ต.ช. กำหนด

2) เสนอแนะให้มีการตรา พ.ร.ฎ.โอนอำนาจหน้าที่ให้เป็นของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใด ตามมาตรา 6 วรรคสอง

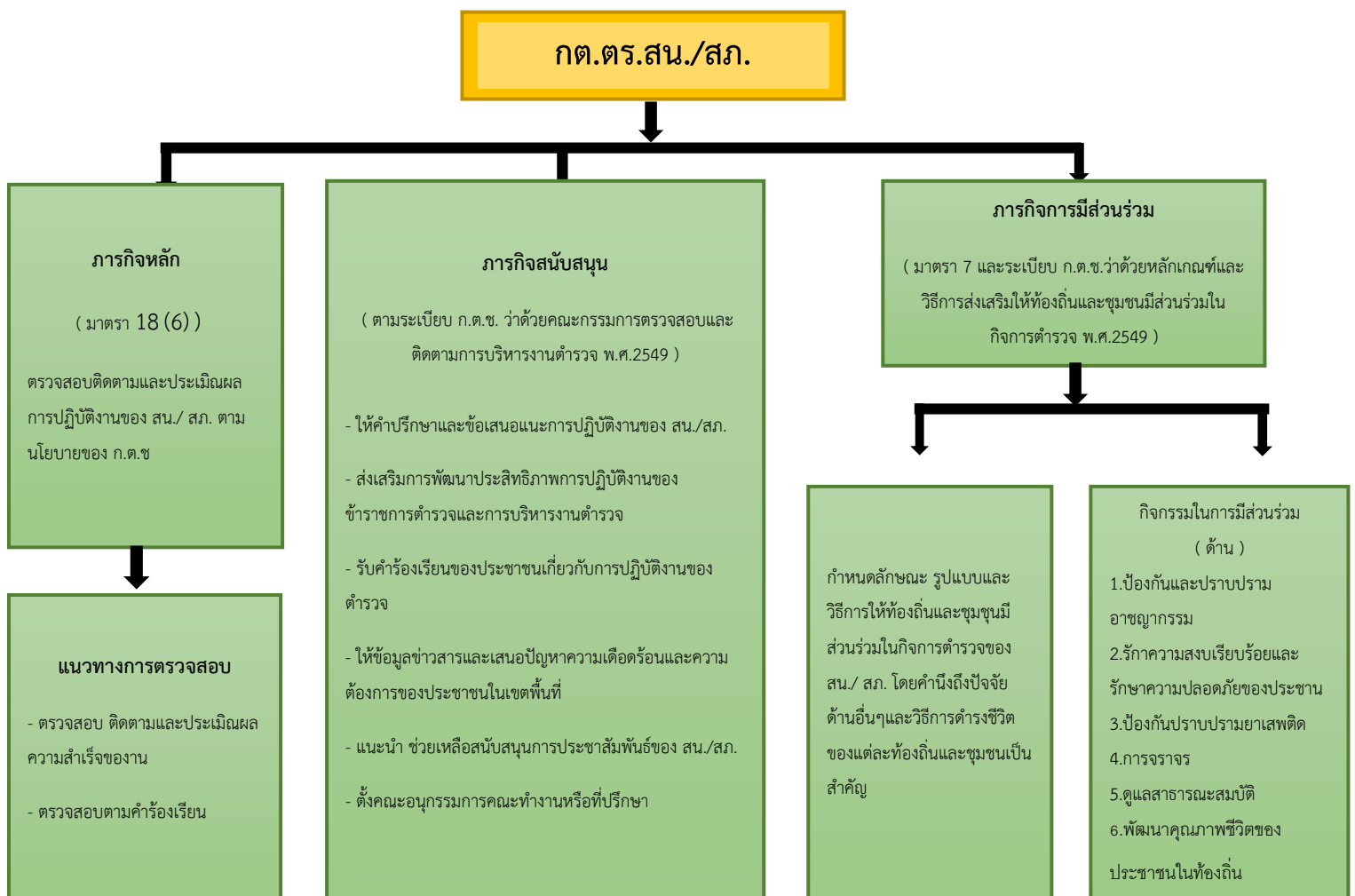
3) พิจารณาคำเนินการคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

4) กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการกระจายอำนาจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับตำรวจภูธรจังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่ ก.ต.ช. เห็นว่ามีความจำเป็นและเหมาะสม

5) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ต.ช.มอบหมาย

6) ตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือตามที่มีกฎหมายกำหนด และยังคงให้มีกรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร จังหวัดและสถานีตำรวจอยู่ โดยกำหนดให้เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายการบริหารงานตำรวจของข้าราชการตำรวจในเขตพื้นที่แล้วรายงาน ก.ต.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ซึ่งแตกต่างไปจากอำนาจหน้าที่เดิม ส่วนแนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของ กต.ตร.กทม. จังหวัด และสถานีตำรวจ ยังคงให้เป็นองค์กรที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยเปิด โอกาสให้กับประชาชนในชุมชนและหมู่บ้านกว้างมากขึ้น ทั้งต้องการให้เป็นองค์กรที่มีบทบาทตามนัยมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติด้วย รวมตลอดทั้งให้มีความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการบริหารราชการของประเทศ (ตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ด้วย) ดังนั้นในการกำหนดองค์ประกอบของ กต.ตร. ในปัจจุบันจึงกำหนดให้มีสัดส่วนของประชาชนในชุมชน/ หมู่บ้านมากขึ้น ตลอดจนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่เป็นผู้ใช้บริการของตำรวจ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสถานีตำรวจยังเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้บริหารส่วนท้องถิ่นสามารถเป็นประธาน กต.ตร.สถานีตำรวจได้

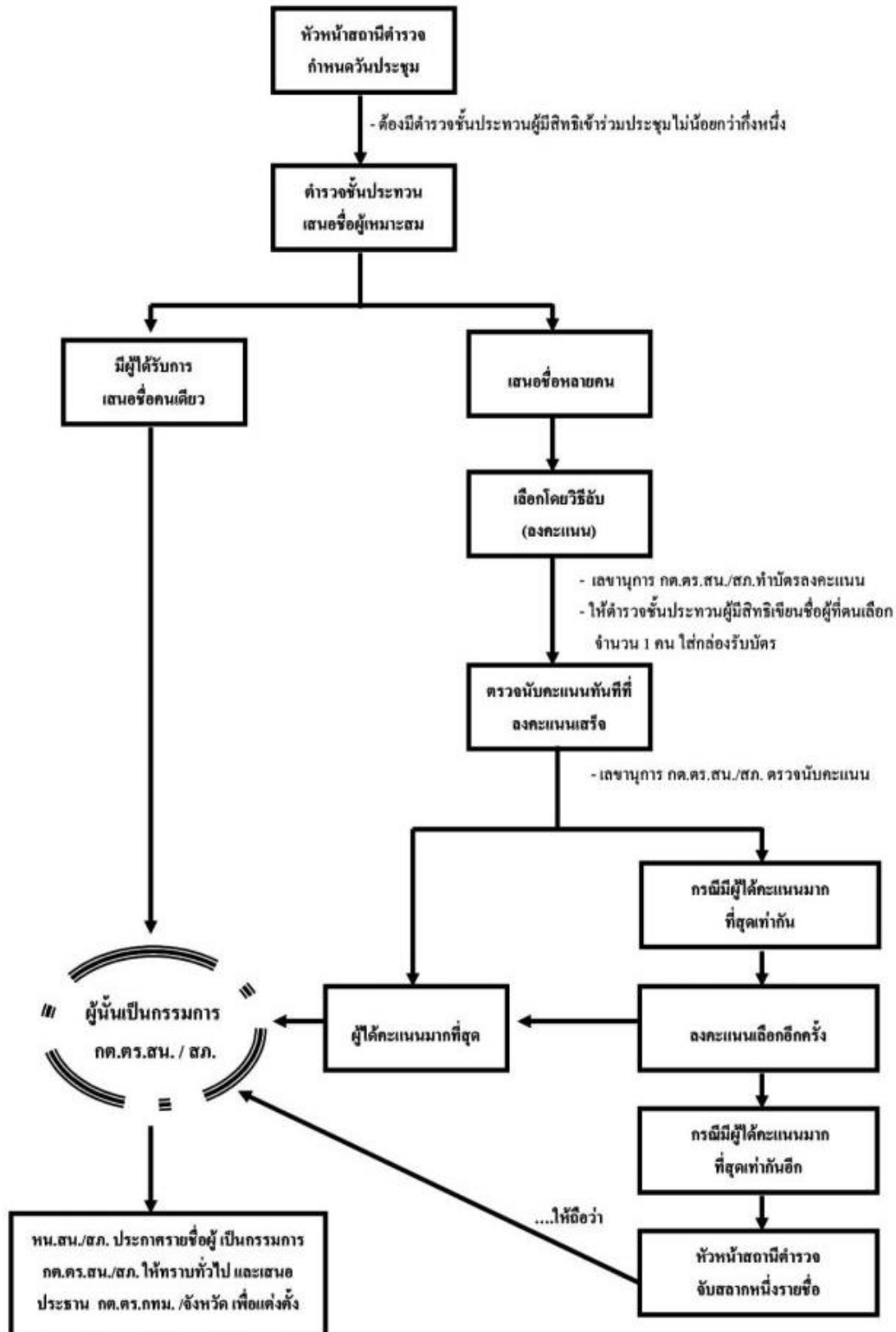

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร (กต.ตร.สภ.)
จำนวนตามกลุ่มและการได้มาของกรรมการ ดังนี้

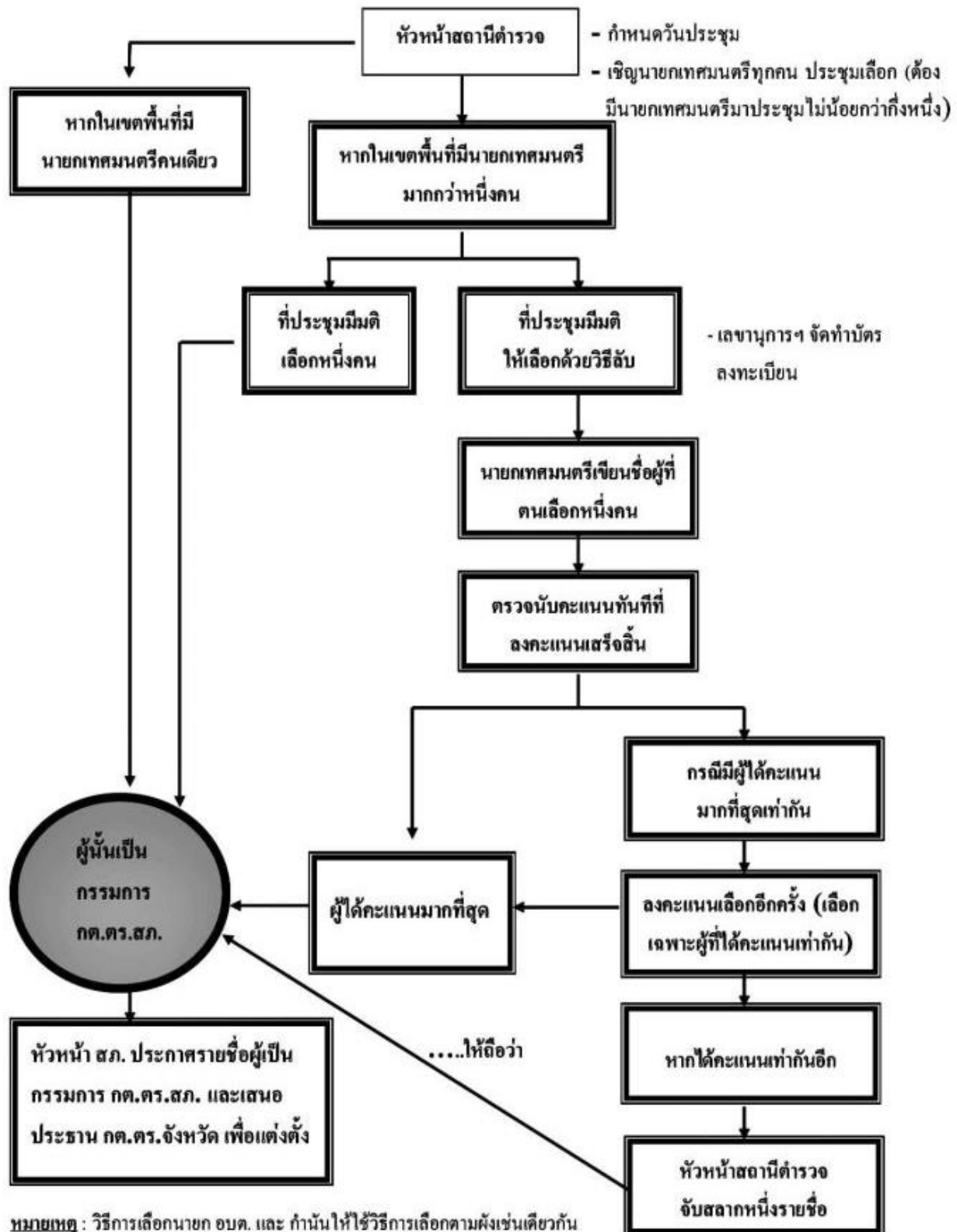
กต.ตร.สภ.					
จำนวนระหว่าง 10 - 22 คน ประกอบด้วย					
กรรมการโดยตำแหน่ง (3 - 6 คน)	กรรมการจากการเลือก (6 - 10 คน)			กรรมการจากการคัดเลือก (1 - 6 คน)	
1. หน.สภ. 2. นอภ. หรือ ปลัดอำเภอ 3. ข้าราชการตำรวจในแต่ละ งานที่ หน.สภ.มอบหมาย (ไม่เกิน 4 คน)	ข้าราชการ ตำรวจ ชั้นประทวน (1 คน)	นายกเทศมนตรี นายก อบต. กำนัน อย่างละ 1 คน (รวม 3 คน) (กรณีมีคนเดียว ไม่ต้องเลือก)	ประชาชน (3-6 คน)	ประชาชน (ไม่เกิน 3 คน)	ข้าราชการอื่นๆ (ไม่เกิน 3 คน)
การได้มาของกรรมการ					
เมื่อดำรงตำแหน่งทางราชการ ที่ระเบียบฯ กำหนดให้เป็น กรรมการฯ และ / หรือ เมื่อได้รับ มอบหมาย	เลือกกันเอง	ข้าราชการ ตำรวจใน แต่ละ สภ. เลือก	กรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือก		

วิธีการสรรหาคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
สถานีตำรวจภูธร (กต.ตร.สภ.) จำแนกตามกลุ่มและการได้มาของกรรมการ ดังนี้

การเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นกรรมการใน กต.ตร.สน./สภ.

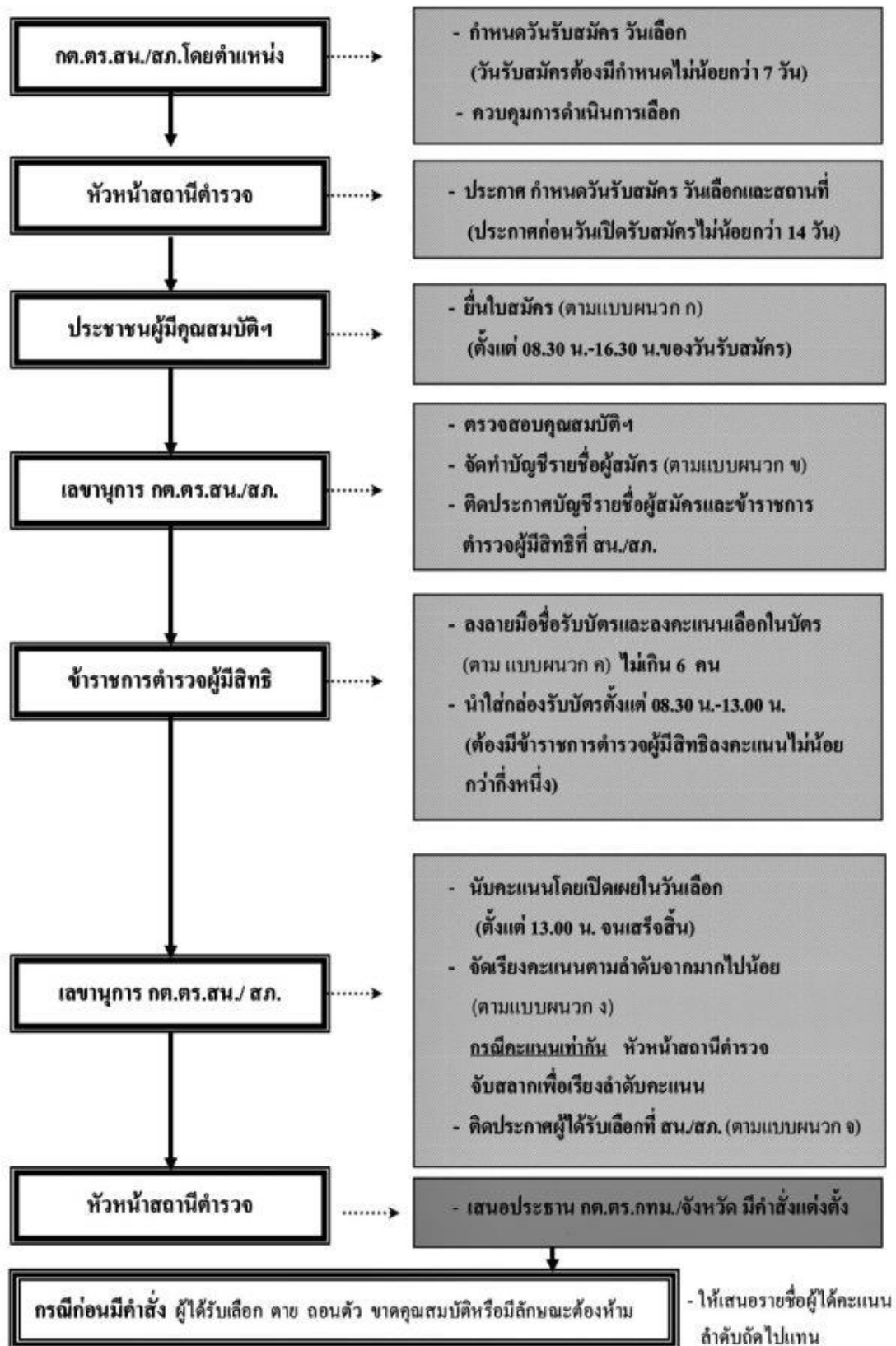

วิธีการเลือกนายกเทศมนตรี / นายก อบต./ กำนัน เป็นกรรมการใน กต.ตร.สภ.

หมายเหตุ : วิธีการเลือกนายก อบต. และ กำนัน ให้ใช้วิธีการเลือกตามผังเช่นเดียวกัน โดยคำว่า นายกเทศมนตรี ให้หมายความถึง นายก อบต. หรือ กำนัน แล้วแต่กรณี

ขั้นตอนและวิธีการเลือกประชาชนเป็นกรรมการใน กต.ตร.สน.และ กต.ตร.สภ.

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการที่มาจากราชนตามระเบียบ ก.ค.ช.ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ
และติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๕ ข้อ ๑๖

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำ หรือประกอบอาชีพในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้น ๆ
- (๓) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการประจำ หรือพนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ